Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

про результати відвідування
відділення стаціонарного догляду комунального закладу «Центр надання соціальних послуг Великохутірської сільської ради Золотоніського району Черкаської області»

04.09.2026

м. Черкаси, 2026 рік

І. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19[1], 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 04.09.2026 групою НПМ здійснено відвідування відділення стаціонарного догляду комунального закладу «Центр надання соціальних послуг Великохутірської сільської ради Золотоніського району Черкаської області» (далі – Відділення).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Шваля Костянтин Вадимович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Строкань Сергій Ігоревич, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Тарановська Юлія Анатоліївна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Проценко Людмила Петрівна, представник громадської організації.

Загальна інформація.

Керівництво комунального закладу «Центр надання соціальних послуг Великохутірської сільської ради Золотоніського району Черкаської області»:

Директор – **Піскун Ольга Миколаївна**;

Завідувач відділення стаціонарного догляду комунального закладу «Центр надання соціальних послуг Великохутірської сільської ради Золотоніського району Черкаської області» – **Широка Тетяна Антонівна.**

Комунальний заклад «Центр надання соціальних послуг Великохутірської сільської ради Золотоніського району Черкаської області» (далі – Центр, заклад) є бюджетною неприбутковою установою, рішення щодо утворення, ліквідації або реорганізації якої приймає сесія Великохутірської сільської ради Золотоніського району Черкаської області.

Рішенням Великохутірської сільської ради Золотоніського району Черкаської області (далі – засновник) від 21.05.2026 № 66-5/VIII затверджено Статут комунального закладу «Центр надання соціальних послуг Великохутірської сільської ради Золотоніського району Черкаської області» (далі – Статут Центру).

Місцезнаходження Центру: 19854, Черкаська область, Золотоніський район, с. Великий Хутір, вул. Куниці, 32.

Центр утворюється для проведення соціальної роботи та надання соціальних послуг особам/сім’ям, які належать до вразливих груп населення та/або перебувають у складних життєвих обставинах.

Діяльність Центру направлена на виконання соціально важливих функцій і не переслідує мети отримання прибутків. Фінансово-господарська діяльність установи провадиться відповідно до законодавства та Статуту Центру.

Методичний та інформаційний супровід діяльності Центру здійснює Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України (далі – Мінсоцполітики), Департамент соціального захисту населення Черкаської обласної державної адміністрації, Черкаський обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, контроль за додержанням законодавства про надання соціальних послуг – відділ соціального захисту населення Великохутірської сільської ради.

Основними завданнями Центру є проведення соціально-профілактичної роботи, зміцнення та психологічна стійкість спрямованої на запобігання потраплянню в складні життєві обставини осіб/сімей, які належать до вразливих груп населення, а також надання особам/сім'ям комплексу соціальних послуг, яких вони потребують, відповідно до переліку послуг, затвердженого Мінсоцполітики, з метою мінімізації або подолання таких обставин, зміцнення і підтримки власного психологічного благополуччя.

Центр з урахуванням потреб у соціальних послугах, визначених у територіальній громаді, надає такі соціальні послуги: догляд вдома, денний догляд, догляд стаціонарний; підтримане проживання, соціальна адаптація; соціальна інтеграція та реінтеграція; соціальна адаптація ветеранів війни та членів їхніх сімей; надання притулку; екстрене (кризове) втручання; консультування; соціальний супровід; представництво інтересів; посередництво (медіація); соціальна профілактика; натуральна допомога; фізичний супровід осіб з інвалідністю, які мають порушення опорно-рухового апарату та пересуваються на кріслах колісних, порушення зору; переклад жестовою мовою; догляд та виховання дітей в умовах, наближених до сімейних; супровід під час інклюзивного навчання; інформування; комплексна соціальна послуга з формування життєстійкості та інші послуги.

Послуги надаються Центром за місцем проживання/перебування особи/сім'ї (вдома), у приміщенні Центру, за місцем перебування особи/сім'ї поза межами приміщення Центру.

Також у Статуті Центру зазначено, що контроль за додержанням Центром вимог законодавства у сфері надання соціальних послуг здійснюється виконавчим комітетом Великохутірської сільської ради в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Для надання соціальних послуг у Центрі утворено відділення соціальної роботи та надання соціальних послуг за місцем проживання та відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання. Окрім того, відповідно до потреб територіальної громади в соціальних послугах у Центрі може бути утворено відділення надання соціальних послуг в умовах денного перебування.

Директором Центру 30.01.2026 затверджено Положення про відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання (далі – Положення).

У Відділенні на день відвідування проживало 22 підопічних (14 жінок та 8 чоловіків), з них 6 осіб з інвалідністю, 1 внутрішньо переміщена особа, 9 – маломобільних осіб. Із загальної кількості підопічних, які перебувають в закладі, – 3 осіб, які не здатні до самообслуговування.

Згідно зі штатним розписом у Відділенні затверджено 12,5 штатних одиниць: завідувач відділенням – 1, лікар – 0,5; медична сестра- 1, молодша медична сестра – 4; санітарка – ванниця – 1; кухар підсобний – 1; робітник – 2; кухонний робітник – 1; оператор котельні – 1.

Фактично у Центрі працює 21 працівник, з них у Відділенні працюють 13 працівників.

У робочу зміну у Відділенні догляд за підопічними здійснюють 4 особи (у вихідні дні – 2 особи), під час нічної зміни – 1 особа.

Також у будівлі Відділення розташований харчоблок з їдальнею та коморою, складські та господарські приміщення.

Підопічні проживають в кімнатах від 1 особи до 3 осіб. Для підопічних обладнано одну санітарну кімнату з душем.

У кожного підопічного в кімнатах є ліжко, приліжкова тумба, а також шафи для одягу. У житлових кімнатах достатнє природне освітлення.

Відеоспостереженням заклад не обладнаний.

Підопічні забезпечуються чотириразовим харчуванням. Вартість харчування одного підопічного на добу в середньому становить 135,68 гривень.

Вартість проживання одної особи станом на 01.08.2026 становила 18399,12 грн. в місяць.

У всіх підопічних укладені декларації з сімейним лікарем.

Первинну медичну допомогу підопічні отримують відповідно до декларацій, укладених з сімейним лікарем, згідно з Порядком вибору лікаря, який надає первинну медичну допомогу, та форми декларації про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.03.2018 № 503.

Окрім того, заклад уклав договір на надання медичних послуг з КНП «Драбівський центр первинної медико-санітарної допомоги» Драбівської селещної ради.

З кожним підопічним укладено договір про надання соціальних послуг.

Члени групи НПМ здійснили конфіденційне спілкування з усіма підопічними, ознайомились з особовими справами отримувачів соціальних послуг, оглянули житлові та допоміжні приміщення, медичний кабінет, санвузли та харчоблок.

Разом з тим, скарг від підопічних на неналежне поводження, застосування жорстоких або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, не надходило.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування групи НПМ здійснено 21.01.2025, за результатами якого групою НПМ було надано рекомендації забезпечити:

облаштувати укриття згідно з вимогами наказу Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579 «Про затвердження вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту»;

вжити заходів щодо усунення порушень прав осіб, яким надаються соціальні послуги зі стаціонарного догляду у відділенні, виявлених під час відвідування, та їх недопущення у подальшій діяльності;

обладнати санітарно-гігієнічні приміщення закладу тривожною сигналізацією;

забезпечити дотримання норм житлової площі на одну особу відповідно до вимог ДБН В.2.2- 18:2007;

обладнати житлові кімнати закладу кнопками виклику персоналу.

Під час відвідування 04.09.2026 встановлено, що керівництвом Центру проводиться робота з усунення недоліків та виконання рекомендацій, наданих за результатами попереднього відвідування.

ІІ. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на життя та безпеку (стаття 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 27 Конституції України).

1. У Відділенні відсутні захисні споруди (укриття) та будь-які обладнані підвальні приміщення, які мають забезпечувати можливість безпечного перебування підопічних у разі повітряної тривоги або обстрілів, що не відповідає вимогам пункту 7 розділу XVII Державного стандарту стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності, затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 29.02.2016 № 198 (далі – Державний стандарт), абзацу другому підпункту 2 пункту 5 Критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2020 № 185 (далі – Критерії діяльності), та Вимогам щодо утримання, облаштування та експлуатації об’єктів фонду захисних споруд цивільного захисту, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579. У разі оголошення сигналу «Повітряна тривога» у регіоні підопічні продовжують перебувати у житлових кімнатах.

2. Під час відвідування Центру групою НПМ було встановлено, що в будівлі відсутні вогнегасники, що порушує вимоги пункту 3.22 глави 3 розділу V Правил пожежної безпеки в Україні, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 30 грудня 2014 року № 1417. Разом з тим, керівництво Центру поінформувало, що вогнегасники передані фізичній особі підприємцю Макодзебі Юлії Вікторівні для проведення планової перевірки вогнегасників.

Порушення права на охорону здоров’я та медичну допомогу (стаття 49 Конституції України, статті 283 та 284 Цивільного кодексу України).

3. Не в усіх житлових кімнатах ліжкових хворих підопічних наявні кнопки виклику персоналу, що може призвести до несвоєчасного надання медичної допомоги.

4. У Відділенні відсутнє карантинне приміщення для підопічних, які мають симптоми інфекційних захворювань, метою якого є попередження поширення

інфекційних захворювань, що порушує вимоги статті 21 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб».

5. Водночас під час конфіденційного спілкування групою НПМ з підопічною «М», було виявлено на її на ногах множинні ранки. У ході спілкування також встановлено, що з цього приводу підопічна раніше лікарем не оглядалася та відповідного лікування не отримувала.

У зв'язку з цим, керівництво закладу поінформовало групу НПМ, що 07.09.2026 буде забезпечено огляд підопічної лікарем. Далі, під час підготовки звіту про результати відвідування керівництво закладу поінформувало, що 07.09.2026 підопічну оглянув лікар та їй надано відповідну медичну допомогу (фото 14).

Порушення права на достатній життєвий рівень, що включає достатнє харчування, одяг, житло (стаття 48 Конституції України»).

6. Під час відвідування встановлено, що у частині житлових кімнат не дотримано норм площі на одного підопічного. Згідно із пунктом 6.1.1.1 ДБН В.2.2-18:2007 «Заклади соціального захисту населення» (далі – ДБН В.2.2- 18:2007) – для осіб, спроможних самостійно пересуватися, і для користувачів крісел колісних з розрахунку не менше 8 м^2 і 10 м^2 на одну особу відповідно, але не менше 10 м^2 і 12 м^2 – в одномісних кімнатах; для ліжкових хворих – не менше 8 м^2 на одну особу, але не менше 9 м^2 – в одномісних кімнатах. Водночас встановлено, що у Відділенні підопічні проживають у кімнатах площею в середньому 11,7 м², від одного до трьох осіб, унаслідок чого не забезпечується дотримання встановленої норми житлової площі на одну особу.

Відсутні настінні комбіновані світильники місцевого освітлення над ліжками підопічних у житлових приміщеннях, що порушує пункт 8.3.3 ДБН В.2.2-18:2007.

7. Вимогами Державних будівельних норм В.2.2-18:2007 передбачено, що перед їдальнею або у приміщенні їдальні має бути облаштований один умивальник на 20 осіб. Водночас, у їдальні Відділення наявний один умивальник, який не працює.

8. Групою НПМ встановлено, що продукти харчування у Відділенні зберігаються в холодильнику з порушенням правил товарного сусідства та без відповідного маркування, що не відповідає вимогам статті 49 Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів». Порушення правил товарного сусідства в холодильнику може призвести до перехресного забруднення, що збільшує ризик харчових отруєнь підопічних.

9. Матраци на ліжках деяких підопічних покриті технічною поліетиленовою плівкою, що може бути фактором утворення пролежнів у ліжкових хворих та маломобільних осіб через підвищену вологість (фото 9).

Порушення прав осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення (статті 9, 18 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю, стаття 25 Закону України «Про психіатричну допомогу»).

10. Пунктом 10 Положення про індивідуальну програму реабілітації особи з інвалідністю, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.08.2025 № 1021, визначено, що програма реабілітації є обов'язковою для виконання

органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, реабілітаційними закладами, підприємствами, установами, організаціями, в яких навчається, працює або перебуває особа з інвалідністю, незалежно від їх відомчої підпорядкованості, типу і форми власності у разі звернення особи з інвалідністю. Проте, під час ознайомлення групи НПМ з особовими справами підопічних Відділення було встановлено, що індивідуальні програми реабілітації осіб з інвалідністю (далі - ІПР) ведуться не належним чином, а саме: ІПР не переглядається по завершенню періоду на який складалася, окрім того, у ІПР не вказуються відмітки про виконання визначених потреб.

11. Приміщення закладу не пристосовані до потреб осіб з інвалідністю та підопічних, які належать до маломобільних груп населення, що не відповідає вимогам ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд» (далі – ДБН), а саме:

вхід до житлового корпусу обладнаний сходами, а наявний пандус не відповідає нормам пункту 5.3.1 ДБН (фото 1);

у коридорах відсутні горизонтальні поручні з обох боків на висоті 0,7 м і 0,9 м для полегшення пересування малорухливим особам (пункт 3.1.8 ДБН) (фото 2, 3 ,4);

на шляхах руху наявні пороги висотою понад 2 см (пункт 6.1.4 ДБН) (фото 5);

приміщення закладу не обладнані засобами безпеки, орієнтування, отримання інформації для осіб із порушенням зору (пункт 8.1.1 ДБН);

будівля закладу не оснащена попереджувальними контрастними смугами, повністю відсутні тактильні елементи доступності (пункт 3.44 ДБН);

душових кімнатах відсутні штанги, поворотні або відкидні сидіння та санітарно-гігієнічна кімната не пристосована для осіб, які пересуваються на кріслах колісних (пункт 11.6 ДБН) (фото № 10, 11, 12, 13);

Порушення права на повагу до приватного і сімейного життя (стаття 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 32 Конституції України, статті 14 та 22 Конвенції про права осіб з інвалідністю).

12. Пунктом 2 розділу VIII Державного стандарту передбачено, що заходи особистого догляду здійснюються при зачинених дверях або за ширмою та з обмеженою кількістю помічників тільки надавачем соціальної послуги, який має спеціальну підготовку та навички. Водночас у Відділенні відсутні ширми, що не забезпечує належного рівня приватності під час гігієнічних процедур.

Порушення права на вільний та всебічний розвиток своєї особистості (стаття 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 23 Конституції України).

13. Статтею 23 Конституції передбачено, що кожна людина має право на вільний розвиток своєї особистості, якщо при цьому не порушуються права і свободи інших людей, та має обов’язки перед суспільством, у якому забезпечується вільний і всебічний розвиток її особистості. При цьому не проводиться реабілітація підопічних з метою їх соціально-психологічної підтримки та не забезпечено організованої денної зайнятості (заняття творчістю, дозвілля тощо) з урахуванням

їхнього стану здоров’я та бажання. Більша частина підопічних проводить весь свій вільний час у житлових кімнатах.

Порушення права на ефективні засоби юридичного захисту (стаття 13 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, статті 57, 59 Конституції України).

14. Відповідно до статті 14 Закону України «Про безоплатну правничу допомогу» отримувачі соціальної послуги належать до категорії осіб, які мають право на безоплатну вторинну правничу допомогу, що включає заходи захисту, процесуальне представництво, а також допомогу у складанні процесуальних документів. Однак у закладі не налагоджена співпраця з місцевим центром з надання безоплатної вторинної правничої допомоги, що порушує право підопічних на своєчасне отримання кваліфікованої професійної правничої допомоги, гарантованої державою.

Інші порушення.

15. У Відділенні відсутня інформація щодо затвердженої максимальної кількості осіб, яких може розмістити заклад.

ІІІ. РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Черкаській обласній військовій адміністрації:

забезпечити контроль за додержанням прав підопічних у відділенні стаціонарного догляду комунального закладу «Центр надання соціальних послуг Великохутірської сільської ради Золотоніського району Черкаської області»;

забезпечити облаштування укриття на території закладу.

2. Великохутірській сільській раді об’єднаної територіальної громади Черкаської області забезпечити:

облаштувати укриття згідно з вимогами чинного законодавства;

контроль за усуненням порушень виявлених в ході відвідування Відділення.

3. Директору комунального закладу «Центр надання соціальних послуг Великохутірської сільської ради Золотоніського району Черкаської області»:

забезпечити Відділення вогнегасниками;

забезпечити належне ведення індивідуальних програм реабілітації осіб з інвалідністю;

забезпечити житлові приміщення настінними комбінованими світильниками місцевого освітлення над ліжками підопічних та кнопками виклику персоналу;

забезпечити дотримання норм житлової площі на особу відповідно до вимог ДБН В.2.2-18:2007;

облаштувати перед їдальнею або у приміщенні їдальні умивальник;

забезпечити належне зберігання та маркування продуктів харчування у холодильниках;

вжити заходів з метою недопущення утворення пролежнів у ліжкових хворих та маломобільних осіб;

облаштувати у Відділенні карантинне приміщення для підопічних, які мають симптоми інфекційних захворювань;

вжити заходів щодо облаштування відділення відповідно до потреб осіб з інвалідністю та підопічних, які належать до маломобільних груп населення згідно з вимогами ДБН;

забезпечити дотримання права підопічних на приватність, зокрема оснастити всі житлові кімнати, у яких проживають підопічні, що не здатні до самообслуговування, ширмами;

забезпечити дотримання прав підопічних на своєчасне отримання кваліфікованої професійної правничої допомоги, гарантованої державою налагодивши співпрацю з місцевим центром з надання безоплатної вторинної правничої допомоги.

Додаток: фотоматеріали на 5 арк.

Керівник групи НПМ

Головний спеціаліст
Відділу сприяння роботі
регіональних представництв
Секретаріату Уповноваженого
Верховної Ради України з прав
людини **Костянтин ШВАЛЯ**

Фотоматеріали

фото 1

фото 2

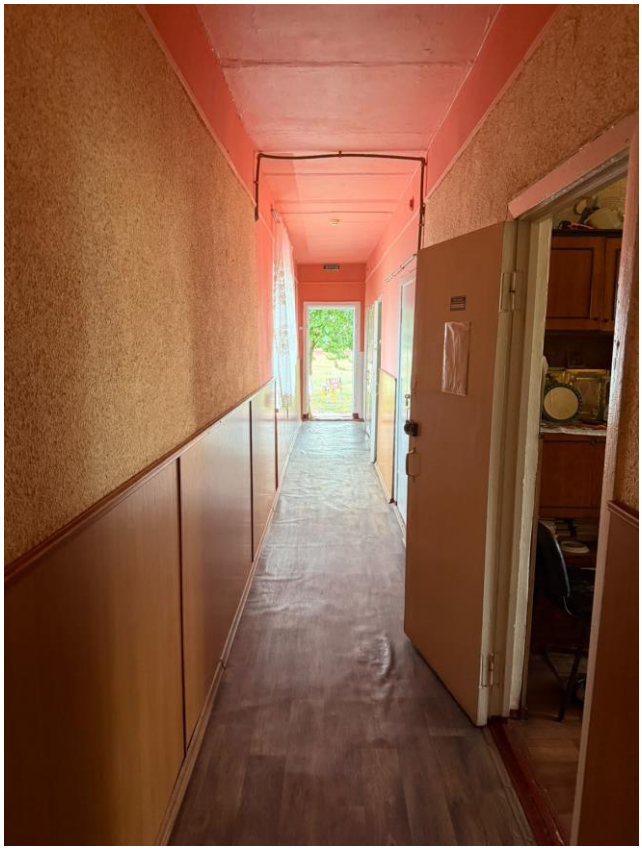

фото 3

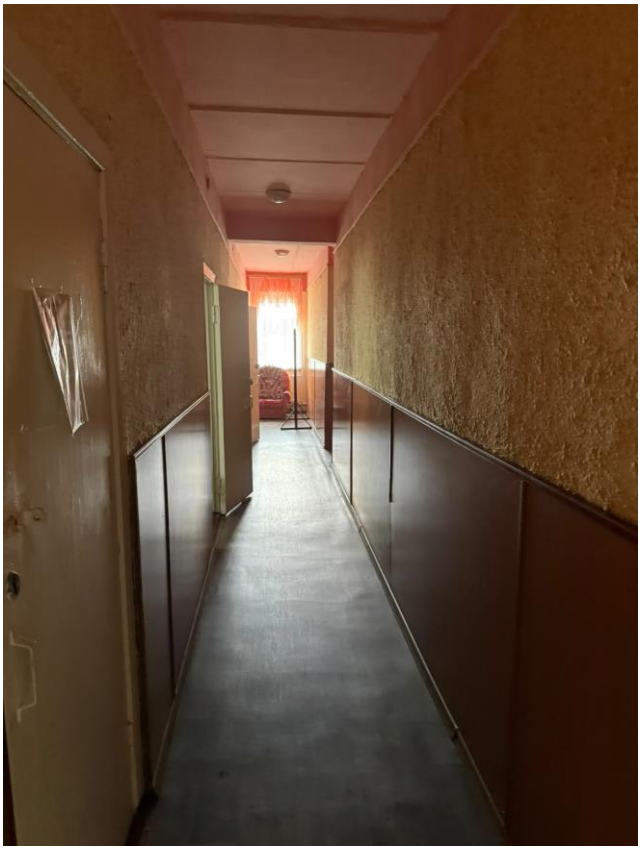

фото 4

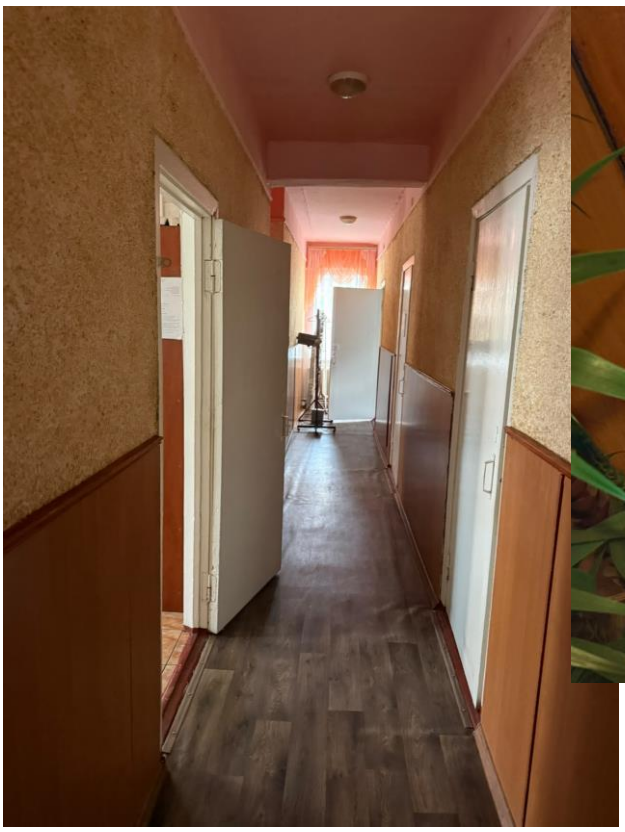

фото 5

фото 6

фото 7

фото 8

фото 9

фото 10

фото 11

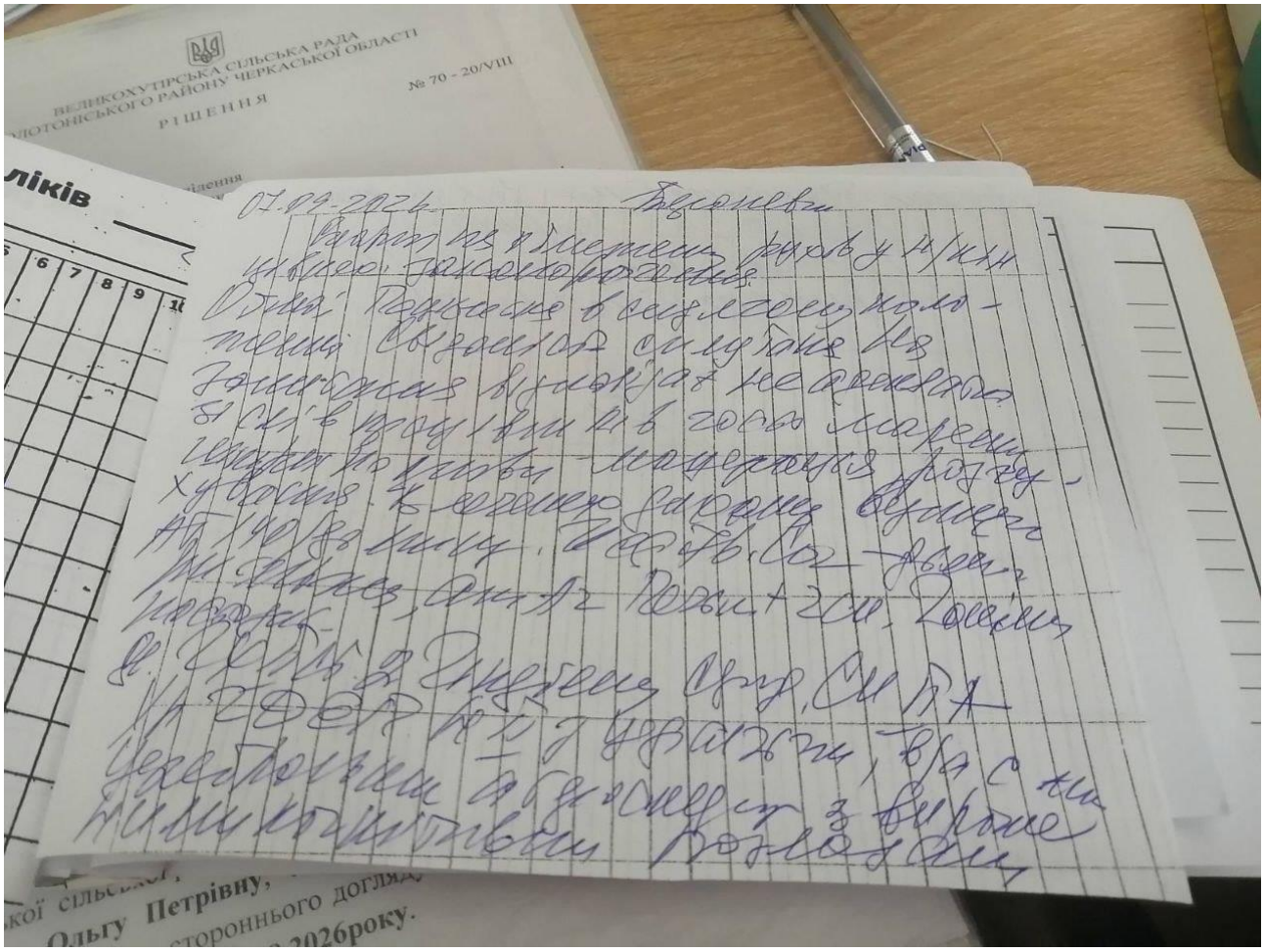
фото 12

фото 13

фото 14

ВЕЛИКОХУТІРСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА
ЧОТОНІСЬКОГО РАЙОНУ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ
Р І Ш Е Н Н Я
№ 70 - 20/VIII
ліків
Ольгу Петрівну,
стороннього догляд
2026року.